

KESÄTIEDOTE 2023

Juhannusyo Alajärvellä. Kuva: Sami Haapanala

Alajärven koekalastus viime kesänä

Hämeen Kalatalouskeskus suoritti kesällä 2022 Alajärvellä verkkokoekalastuksen, jonka raportti on nyt luettavissa yhdistyksen kotisivujen materiaalipankissa.

Muutamia tuloksia koekalastuksesta:

- Koekalastusten kokonaissaalis oli 33 kg. Ahven muodosti kokonaissaaliin kappalemäärästä jopa 58%. Ahvenen osuus massasaaliista oli 45%, kuhan 18 %, salakan 15% ja särjen 13%. Ulappavesillä esiintyy myös kuoretta, vaikkakin sen saalis jäi koekalastuksessa vähäiseksi.
- Alajärven kalakanta on biomassaltaan selvästi ahvenkalavaltainen. Petokalojen osuus biomassasta on kohtalainen korkea (32%). Petokaloista tärkein on ahven. On kuitenkin huomattava, että vaikka haukia ei koekalastuksissa saatu yhtään, koekalastusverkot pyytävät haukea erittäin huonosti. Todennäköisesti Alajärvessä on myös haukea merkittävä määrä.

Kuva: Jouko Jaakkola

Alajärven kalakantojen tila on niin hyvä, että tarvetta hoitotoimenpiteisiin (hoitokalastukset, petokalojen istutukset) ei ole. Petokalakantoja voidaan ylläpitää parhaiten kalastuksen-säätelytoimenpiteillä ja mahdollistamalla niiden luontainen lisääntyminen. Kuhan kohdalla tilannetta voidaan tarkastella paremmin, kun suomunäyteaineisto on kerätty ja käsitelty. Petokalaistutuksista voitaisiin jopa pitää, koska särkikalakannat ovat viimeisen 12 vuoden aikana selvästi taantuneet, mikä voi tarkoittaa sitä, että petokalojen ravintotilanne on heikentynyt. Tilannetta tosin tasaa se, että kuorekanta on saatu palautettua.

Takajärven koekalastus

Lammin biologinen asema (Helsingin yliopisto) on saanut koekalastusluvan Takajärvelle aikavälille 24-30.7.2023. Tutkijat huolehtivat kaikesta: verkot, veneet ym. Koekalastus liittyy laajempaan rehevöitymisen vaikutuksia järviravintoverkkojen rakenteeseen selvittävään tutkimushankkeeseen, joka toteutetaan Vanajaveden valuma-alueen erityyppisissä järvissä vuosina 2020-2025. Koekalastuksen ensimmäisiä tuloksia kerrotaan Suojeluyhdistyksen syystapaamisessa su 3.9. Könnölän tilalla.

HAMK:in opiskelija Marco Orpanan opinnäytetyö

HAMK:in opiskelija Marco Orpana on Suojeluyhdistyksen toimeksiannosta opinnäytetyönään kartoittanut Alajärven valuma-alueelta tulevaa kuormitusta ja mahdollisia suojelutoimenpiteitä. Alajärven suurin kuormittaja on tunnetusti Alajoki, mutta suuren vesimäärän takia varsinaiset suojelutoimenpiteet Alajoen pääuomassa ovat hankalia. Sen sijaan Marco suosittelee keskittymään Alajokeen laskeviin pienempiin uomiin. Vesiensuojelurakenteet pienissä uomissa ovat helpompia ja kustannustehokkaampia toteuttaa. Hyvin suunnitellut vesiensuojelutoimet vaativat kuitenkin lisää taustatyötä, lähinnä vesinäytteiden ottoa usean vuoden ajan.

Yksi nopeasti toteutettavissa oleva mahdollisuus olisi oppopuupuhdistamo Alajokeen. Oppopuupuhdistamo on Suomen ympäristökeskuksen PuuMaVesi-hankkeen aikana kehitetty biologinen puhdistusmenetelmä, jonka on useassa seurannassa todettu vähentävän humus- ja ravinnekulkeumia jopa 40%. Katumajärven suojeluyhdistys on hiljattain toteuttanut oppopuupuhdistamon Katumajärveen laskevaan Myllyjoaan. Marcon työssä tunnistettiin sopiva paikka oppopuupuhdistamolle Härkätien pohjoispuolella, jossa Alajoen uoma ei ole kulkukelpoinen veneille eikä puhdistamosta siten koituisi haittaa joen käytölle.

Muita Marcon työssä suositeltuja toteuttamiskelpoisia kohteita löytyy Vesajoesta ja Kuuslahdenojasta. Näistä Suojeluyhdistys lähtee ensisijaisesti edistämään Vesajoen laskeutusaltaita.

Lyhyesti

- ♦ Alajärvellä on isosorsimoesiintymiä ja mitä aikaisemmin ja pienempänä kasvustot poistetaan, sitä helpompaa on myös kasvijätteen hävittäminen. Kasveja ei voida kompostoida, sillä ei ole tietoa tuhoutuvatko niiden siemenet tarpeeksi hyvin kompostoimalla. Kasvit voidaan polttaa tai pieninä määrinä ne voidaan paketoituna laittaa muun sekajätteen joukossa poltettavaksi. Kiertokapula valitettavasti veloittaa Karanojalle viedystä vieraslajeista. Yhdistys tutkii mahdollisuutta maksaa yhteisten talkoiden yhteydessä jätemaksut.
- ♦ Vesien lämmetessä saattaa järviimme ilmestyä sinilevää. Toistaiseksi Alajärvessä Sammonlahden suulla on havaittu pieniä määriä sinilevää 3 kertaa 7 viikon aikana. Tervaniemen uimarannalla sinilevää ei ole havaittu. Takajärveltä emme ole saaneet havaintoja sinilevästä. Sinilevätestejä, joilla voi testata, onko vedessä sinilevän myrkyä saa mm. apteekeista ja Motonetistä.

Jäsenyys

Muistattehan maksaa seuran jäsenmaksun. Seuralla on nyt n. 120 jäsentä. Pyrkimyksemme on saada lisää jäseniä mukaan työhömmе, olethan aktiivinen seuran jäsenyyden markkinoinnissa!

Liittyäksesi jäseneksi lähetä nimi, postiosoite ja mahdollinen erillinen lomaosoite Takajärvellä tai Alajärvellä sähköpostitse alajarvitakajarvi (ät) gmail.com. Tämän jälkeen maksa jäsenmaksu 20 €/henkilö yhdistyksen tilille FI62 5680 0020 3783 74. Viestikenttään 'Jäsenmaksu 2023' ja jäsenen nimi.

Ilmoitathan yhdistykselle ajantasaiset yhteystiedot, erityisesti sähköpostiosoite!

Alajärven ja Takajärven suojeluyhdistys ry

Hallitus: Sami Haapanala, Hannu Joensuu, Kari Kohtala, Jussi Heinämies, Jaana Rantanen, Leena Nummelin ja Terhi Kivinen
Rahastonhoitaja ja jäsenrekisteri: Juha Pilli-Sihvola

www.alajarvi-takajarvi.fi   www.facebook.com/alajarvitakajarvi   alajarvitakajarvi (ät) gmail.com